

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXIX. — Izdan in razposlan dne 2. aprila 1908.

Vsebina: (Št. 59—61.) 59. Dopustilnica za lokalno železnico od Opave do državne meje pri Plištu. — 60. Razglas o prenosu Najvišjega dopustila z dne 1. avgusta 1881. l. za lokomotivno železnico od Vöcklabrucka v Kammer na Miroslav vitez Keißlerjeva dediča. — 61. Razglas o izpremenci razglasa ministrstva za železnice z dne 21. maja 1907. l. o dopustilu z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Kimmelbach-Ybbsa v Ybbs, ker se je na tej mali železnici uvedel promet s prtljago.

59.

Dopustilnica z dne 23. marca 1908. l.

za lokalno železnico od Opave do državne meje pri Plištu.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministri mestni občini Opava dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo napraviti kot pravilnotirno lokalno železnico od državnega kolodvora v Opavi, souporablja delni kos proge Opava—Krnov c. kr. državnih železnic, čez Kateřinky do državne meje pri Plištu z dovlačnico od nakladišča Kateřinky na fabriško dvorišče delniške družbe za opavsko čistilnico cukra po določilih zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) po pogojih in načinih, ustanovljenih v nastopnem:

§ 1.

Gledé stika dopuščene železnice s kraljevim pruskim železniškim omrežjem ter gledé uredbe

obratne službe na njej naj veljajo zadevna določila državne pogodbe z dne 9. januarja 1904. l. (drž. zak. št. 126) med Avstrijsko-Ogrskim in Nemško državo o napravi železniške zveze od Opave v Bauerwitz; koncesijonarka je dolžna se podvreči tem določilom in dolžnostim, ki izvirajo za njo iz njih.

§ 2.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesijonarka v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omenjene ugodnosti.

§ 3.

Gradnjo dopuščene železnice je dokončati najdalje v dveh letih, računaje od današnjega dne. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bode držala gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, mora dati koncesijonarka na zahtevo c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno

varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost po krivdi koncesionarke, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 4.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesijonarki tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se morda naredile in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in dopustilnih pogojev, postavljenih po ministrstvu za železnice, ter tega, kar velevalo semkaj mereči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa obratni red za železnice z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem zakoni in ukazi, ki se morda dadó v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in na to stran bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministristvo za železnice.

§ 6.

Gradnja dopuščene železnice se izvrši po ukazih, ki jih za to izda ministristvo za železnice, pod neposrednjim vodstvom in nadzorom ministristva za železnice, oziroma organa, ki ga ono odpošlje v to.

Gradnjo in dostavke je po podrobnem projektu in proračunu stroškov, ki se sestavi pod primernim vplivom državnih organov, oddati pod neposrednjo ingerencijo vlade in kolikor moči po pogojih, navadnih pri gradnji državnih železnic.

§ 7.

Koncesijonarka ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državni upravi na njeno zahtevanje vsak čas dopuščati skupno rabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po vkupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§ 8.

Znesek napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo projekta, za gradnjo in opravo železnice, in pravilno izkažejo, brez stroškov za pridobitev zemljišč.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih naprav, in se stroški izkažejo pravilno.

Vso napravno glavnico je razdolžiti v času, dokler traja dopustilo, po razdolžnem načrtu, ki ga odobri državna uprava.

§ 9.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Odškodnina, ki jo je dati, če se železnica odkupi, bodi v tem, da država plača koncesijonarki znesek v višini napravne glavnice, v kolikor še ni bila razdolžena po razdolžnem načrtu (§ 8) v času odkupa, v gotovini ali v državnih zadolžnicah.

Državne zadolžnice je računati pri tem po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi

kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

2. Plačavši v št. 1 predpisano odškodnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljnje odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštevši dovlačnice, ki so last koncesionarke.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki naj se zgodi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določí:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki morajo biti si kakor pritiklina železniškega podjetja, bodi si v poplačilo državnih terjatev ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo naj plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1) s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

4. Državni upravi se pridružuje pravica, vročivši odkupno izjavo ob enem postaviti posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stanje imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenitev.

5. Vlada si pridružuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 3) vknjiži državno lastninsko

pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarja je dolžna, dati na zahtevanje državni upravi na razpolago pravne listine, ki bi bile v ta namen morda še potrebne z njene strani.

§ 10.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme po pogojih, navedenih v § 13, izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka.

§ 11.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vse premične in nepremične pritikline, vštevši dovlačnice, ki so last koncesionarke.

§ 12.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 9), obdrži koncesionarja last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, ki si jih je koncesionarja zgradila ali pridobila sama po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 13.

Ako bi se kljub vsemu poprejšnjemu svarilu večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridružuje državni upravi pravica, poprijeti se zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Derschatta s. r.

60.

Razglas ministrstva za železnice z dne 23. marca 1908. I.

o prenosu Najvišjega dopustila z dne 1. avgusta 1881. l. (drž. zak. št. 104) za lokomotivno železnico od Vöcklabrucka v Kammer na Miroslav vitez Keißlerjeva dediča.

Ker je koncesijonar železnice od Vöcklabrucka v Kammer, ki je predmet Najvišje dopustilnice z dne 1. avgusta 1881. l. (drž. zak. št. 104), Miroslav vitez Keißler umrl, se prenašajo po Najvišjem poblastilu z gorenjo dopustilnico osnovane dopustilne pravice in dolžnosti gledé oznamene lokomotivne železnice na Miroslav vitez Keißlerjeva dediča, in sicer Pavla viteza Keißlerja in ml. Barbaro pl. Keißler in se iz tega povoda ustanavljajo izpremenjenim razmeram ustrezno tako:

I.

Železnico, ki je predmet dopustilnega prenosa, bo obratovala za dobo dopustila na podlagi zakupne in obratne pogodbe z dne 27./30. decembra 1907. l., sklenjene s pogojem tega dopustilnega prenosa, država za svoj račun.

II.

Na mesto določil, obseženih v § 8 Najvišje dopustilnice z dne 1. avgusta 1881. l. (drž. zak. št. 104), zadevajočih državni odkup železnice od Vöcklabrucka v Kammer, stopijo naslednji zaokazi:

Državna uprava si pridržuje pravico odkupiti železnico od Vöcklabrucka v Kammer vsakčas, toda le z začetkom koledarskega leta po nastopnih določilih:

1. Odkupnina, ki jo je plačati za odkup, bodi v tem, da bo c. kr. državna uprava plačevala koncesijonarjema imenovane železnice letno rento v višini s pogodbo z dne 27./30. decembra 1907. l. določene zakupnine 30.433 K 32 h, ki jo bo plačevati vsako leto za dobo dopustila, in sicer po polovico 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta, 31. dne julija 1971. l. pa le *pro rata temporis* z zneskom 2.536 K 11 h.

Država si pridržuje pravico, da sme kadarkoli na mesto spredaj določene letne rente koncesijonarjema plačati glavnico, ki je enaka, računaje obresti od obresti po pet od sto na leto, glavnični vrednosti vsakočasno še ne poplačanih letnih rent v gotovini ali v državnih zadolžnicah.

Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

2. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1, brez daljnjee odplate v bremen čisto last dopuščene železnične proge z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštevši ne v železniško knjigo privzeto zemljiško posest ter dovlačnice, ki so last koncesijonarjev in so v zvezi z omejenjo železnico.

3. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči koncesijonarjema najpozneje do 15. dne decembra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritliklina železniškega podjetja, bodisi iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;

4. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 3) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonarja sta dolžna državni upravi na njeno zahtevanje dati na razpolaganje pravne listine, ki bi bile v ta namen še potrebne z njune strani.

5. Hkratu z oddajo pod št. 2 navedenih imovinskih predmetov v posest države morata koncesijonarja izročiti državni upravi vse spise, listine, načrte, knjige, račune in druge zapiske, ki so še v njuni posesti in se tičejo zgradbe in obratovanja teh predmetov.

Derschatta s. r.

61.**Razglas ministrstva za železnice
z dne 23. marca 1908. l.**

o izpremembi razglasa ministrstva za železnice z dne 21. maja 1907. l. (drž. zak. št. 134) o dopustilu z električno silo obratovane male železnice z ozkim tirom od Kemmelbach-Ybbsa v Ybbs, ker se je na tej mali železnici uvedel promet s prtljago.

C. kr. ministrstvo za železnice je v porazumu z udeleženiimi c. kr. ministrstvi in s c. in kr. državnim

vojnim ministrstvom mestni občini Ybbs z razglasom c. kr. ministrstva za železnice z dne 21. maja 1907. l. (drž. zak. št. 134) podeljeno dopustilo za gradnjo in obrat z električno silo obratovane, izključno za promet oseb določene male železnice z ozkim tirom od postaje Kemmelbach-Ybbs na progi Dunaj—Salzburg c. kr. državnih železnic do mesta Ybbs izpremenilo tako, da se omenjena mala železnica določa tudi za promet s prtljago.

Derschatta s. r.

